

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 18P/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123200508
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123200508.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Andrejčákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, so sídlom C. D. X, E., deti matky: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. XXX/X, t.č. H. XX, E. a otca: I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., J. XXXX/X, t.č. G. XX, E., v konaní o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zvýšenie a zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/161/2018 zo dňa 11.09.2019 tak, že z v y š u j e v ý ž i v n é zo strany otca na maloletú A. zo sumy 80,-Eur mesačne na sumu 120,-Eur mesačne od 20.01.2023, ktoré je otec povinný platiť vopred k rukám matky, vždy k 20. dňu v mesiaci do budúca.

II. Dĺžné výživní v celkovej výške 535,48 Eur na maloletú A. za obdobie od 20.01.2023 do 29.02.2024 je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 60,-Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok a to od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Mení rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/161/2018 zo dňa 11.09.2019 tak, že z v y š u j e v ý ž i v n é zo strany otca na maloletú A. zo sumy 50,-Eur na sumu XXX,-XXX mesačne, od 20.01.2023, ktoré je otec povinný platiť vopred k rukám matky, vždy k 20. dňu v mesiaci do budúca.

IV. Dĺžné výživné v celkovej výške 669,32 Eur za obdobie od 20.01.2023 do 29.02.2023 na maloletú A. je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 60,-Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok a to od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a.

VI. Návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti z a s t a v u j e.

VII. Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 20.01.2023 sa matka domáhala úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Podanie tohto návrhu a odôvodnila tým, že žiada, aby otec prispieval na výživu maloletých detí sumou 400,-Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Zároveň žiadala, že otec nemá právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Od tohto návrhu ohľadne zákazu otca zastupovať a spravovať majetok maloletých detí na matka upustila a naďalej na ňom netrvala. Podanie návrhu odôvodnila tým, že otec si od roku 2019, kedy

mu bola stanovená výška výživného, neplní svoju vyživovaciu povinnosť na maloleté deti v sume 80,-Eur mesačne na maloletú A. a v sume 50,-Eur mesačne na maloletú A.. Toho času na výživnom dlhuje 761,98 Eur. Povinnosť platenia výživného zanedbáva a to aj v naturálnej podobe ako sú príspevky na školské pomôcky, ošatenie, obuv, strava, školské poplatky a podobne. Náklady na výživu maloletých detí sa zvýšili predovšetkým z dôvodu zvýšenia potrieb maloletých, ktoré sú v ich veku nepochybne vyššie, maloletá A. už druhým rokom navštevuje tanečnú školu dvakrát týždenne, v decembri 2022 začala jedenkrát do týždňa navštevovať francúzsky jazyk čo stojí 300,-Eur za školský rok, maloletá A. navštevuje materskú školu od 02.09.2020 a výživné, ktoré je pre ňu stanovené vo výške 50,-Eur mesačne nepostačuje, keďže iba stravné za obedy v škôlke v činy sumu 30,-Eur mesačne. Stanovené výživné v celkovej výške 130,-Eur mesačne na obe deti zďaleka nepokrýva základné potreby maloletých detí. V zime sa deti začali venovať lyžovaniu, ktoré ich veľmi baví. Sú s tým spojené ďalšie výdavky ako sú zapožičanie lyžiarskej výstroje 12,-Eur na deň, lyžiarska škôlka pre maloletú A. 10,-Eur na hodinu a individuálny inštruktor pre maloletú A. 25,-Eur na hodinu. Rady chodia na dovolenky k moru, dovolenky v zahraničí ako Disneyland 170,-Eur, letenky, na ktoré otec žiadnou ani len symbolickou sumou v podobe vreckového neprispel. Zároveň sú to každoročne školské denné letné tábory, ktorý stál 60,-Eur v roku 2021, 70,-Eur v roku 2022. Taktiež sú to nepravidelné sezónne výdavky na maloleté deti spojené s nakupovaním liekov, vitamínov a ďalších nevyhnutných potrieb. Oslava narodenín pre obe maloleté deti stojí 200,-Eur. Okrem toho vynakladá náklady súvisiace s cestovaním a všetkými aktivitami na automobil vo výške 1000,-Eur ročne (nafta, servis, pneumatiky, diaľničné známky a pod.). K výdavkom patria náklady na bývanie a chod domácnosti. Matke s ktorou bývajú, prispieva mesačne sumou 300,-Eur + platba za televíziu a internet 20,-Eur + neočakávané výdavky podľa potreby. Otec sa s deťmi nestretáva, nedá sa s ním dohodnúť z dôvodu, že nerešpektuje žiadne dohody o stretávaní sa, ani prispievaní, pričom usporiadal svadbu v trojhviezdičkovom hoteli. Založil si novú rodinu, kde sa stará o dve dospievajúce deti. S maloletými sa stretáva málo, nezaujíma sa aktívne o školské výsledky, ani s nimi telefonicky nekomunikuje, častokrát je to len na jej podnet. Pri stretnutí aj keď sporadickom jej často nadáva, v prítomnosti detí kričí, vulgárne sa vyjadruje, má agresívne správanie. V prítomnosti detí fyzicky napadol jej partnera, ktorého majú deti veľmi rady. V podnapitom stave ho na zemi mlátil, čoho bol svedkom aj partnerov maloletý syn. Od tohto incidentu sa deti s otcom stretnúť nechcú. Otec holduje alkoholu, je pre deti zlým príkladom.

2. Podaním doručeným súdu dňa 17.04.2023 matka uviedla, že pracuje pre spoločnosť K., F. v L., je, čistý mesačný príjem z trvalého pracovného pomeru za posledných 12 mesiacov v priemere predstavuje X.XXX,XX A.. Pravidelne má tieto mesačné náklady na A. - stravné v školskej jedálni vo výške 1,90 Eur na deň + 5,-Eur je výška mesačného príspevku na režijné náklady pre stravovanie žiakov základnej školy, teda 44,-Eur mesačne, školský klub detí 15,-Eur mesačne. Pravidelné mesačné náklady na A. sú - stravné v školskej jedálni vo výške 1,45 Eur na deň + 30,-Eur mesačne. Pravidelné mesačne náklady na ošatenie za jedno dieťa sú v priemere 100,-Eur. Ako svoje pravidelné mesačne výdavky uviedla - úver na auto + zariadenie bývania 352,41 Eur, mobilný telefón 60,-Eur, televízia a internet 22,80 Eur, sporenie pre deti 80,-Eur, 3. pilier 20,-Eur, výdavky na bývanie 300,-Eur, strava 200,-Eur, pohonné hmoty 140,-Eur, kozmetika a čistiace prostriedky 50,-Eur. Ako nepravidelné výdavky uviedla - tanečná škola pre A. 270,-Eur/ rok + dres, obuv, pančuchy 40,-Eur, rada rodičov ZŠ 20,-Eur/rok, rodičovský príspevok MŠ 30,-Eur/ polrok, škola v prírode 100,-Eur pre A., školský výlet 90,-Eur, digitalizácia a nákup elektroniky 700,-Eur na rok, športové potreby ročne 800,-Eur ako je bicykel, korčule, korčule na ľad, lyže, lyžiarky, prilby, plavecký výcvik pre A. 60,-Eur, poistenie za byt 47,85 Eur za polrok, PZP 195,15 Eur za rok, diaľničná známka 50,-Eur za rok, daň z nehnuteľnosti 54,49 Eur za rok, ktorej spoluvlastníkom je aj otec maloletých detí, ktorý za to neplatí a ani neprispieva.

3. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 20.05.2023 domáhal zníženie výživného nakoľko ako živnostník je už dlhšiu dobu bez práce a nie je schopný platiť výživné spolu vo výške 130,-Eur na obe maloleté deti. Jeho návrh bol evidovaný na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18P/79/2023.

4. Súd uznesením zo dňa 06.06.2023 spojil na spoločné konanie veci vedené pred Okresným súdom Košice I pod spisovou značkou 18P/12/2023 a 18P/79/2023 tak, že sa budú viesť pod spisovou značkou 18P/12/2023, nakoľko ide o konanie vo veci výživy maloletých detí s tými istými účastníkmi konania.

5. Otec súdu dňa 04.05.2023 doručil vyjadrenie k návrhu na zvýšenie výživného a k zmene zastupovania maloletých detí, v ktorom uviedol, že deťom podľa možnosti kupuje aj oblečenie, nie je to však pravidelné, ale snaží sa, taktiež na narodeniny im stále niečo kúpi podľa toho, koľko má peňazí. S deťmi si stále

volal a stretával sa pokiaľ to bolo možné. Prestal za nimi chodiť v čase, kedy ho to už prestalo baviť doprosovať sa o vlastné deti nakoľko mu bývala manželka znemožňovala stretávanie sa s deťmi. Brávala deti mimo SR, do zahraničia bez jeho vedomia a to v dni, kedy mal byť s deťmi on, dávala deti na krúžky v dni, kedy mal byť s deťmi on. Ďalej uviedol, že na deti nikdy nekričal a nevyjadroval sa vulgárne ani agresívne. Snaží sa byť pre deti vzorom. K incidentu s jej partnerom uviedol, že on sa len bránil, pretože po jeho svadbe prišla matka aj s jej partnerom a vyhrážali sa mu zabitím, preto sa on len bránil. Od tohto okamihu staršia dcéra prestala s ním komunikovať. Má podozrenie, že matka deti manipuluje proti nemu. Má za to, že toto všetko sa deje iba preto, lebo matka chce zobrať deti bývať do Paríža s čím on nesúhlasí a vie, že ak má právo zastupovať deti tak bez jeho povolenia to nepôjde. Svoje deti ľúbi a určite aj deti jeho iba sa boja doma svojej mamy a babky, ktorá ich už neraz zbila. Nevie uviesť, aký je jeho čistý príjem zo zárobkovej činnosti nakoľko je živnostník a je bez práce. V roku 2022 mal poslednú prácu a to od septembra do decembra, kedy bol jeho hrubý zárobok 4.900,-Eur. Je vlastníkom M. D. G. N. O. E., ktorý predať nemôže nakoľko cez záhradu má ísť diaľnica. Má dlhy v zdravotnej poisťovni. V spoločnej domácnosti býva s manželkou, jej dcérou a ich kamarátkou O.. Náklady na domácnosť platí manželka a on prispieva individuálne nakoľko je bez práce. Daňové priznanie z roku 2021 nevie zdokladovať, nakoľko ostal na ulici a prišiel o všetky svoje veci. Má faktúru z poslednej práce v roku 2022, ktorú ešte nepodal na daňové nakoľko nemá peniaze na ekonómku.

6. Súd uznesením zo dňa 09.03.2023 ustanovil na zastupovanie maloletých detí v tomto konaní Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice ako kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník na žiadosť súdu vykonal šetrenie v rodine maloletých detí a v správe zo dňa 09.06.2023 v závere uviedol, že odporúča, aby súd zo strany otca zvýšil výživné pre maloleté deti, pretože pomery na strane detí sa zmenili a zmenila sa aj výška nákladov pre zabezpečovanie ich súčasných oprávnených potrieb. Čo sa týka návrhu otca na zníženie výživného súd odporučil tento návrh zamietnuť, pretože zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí. Otec pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom uviedol, že býva v podnájme v trojizbovom byte na G. XX O. E., býva tam približne od marca 2023 so svojou manželkou jej dcérou a kamarátkou manželky. Manželka pochádza z J., konkrétne z P.. Teraz je nezamestnaný, pracuje iba príležitostne ako živnostník v stavebnej oblasti, kde si vie privyrobiť cca 3.000,-Eur za 4 mesiace. Táto suma je však pohyblivá. Kreslí aj portréty pričom si viem takto zarobiť 150,-Eur mesačne. Momentálne ho finančne podporuje iba manželka, ktorá hradí všetky náklady spojené s bývaním ako aj platby za jeho mobil. Na chod domácnosti prispieva len z toho, čo si mesačne zarobí kreslením. Vzhľadom k tomu, že je bez pravidelného príjmu nezakupuje si toho času ani oblečenie ani obuv. Podľa neho tieto problémy ohľadne jednorázového platenia výživného a matkou podaného trestné oznámenia vznikli potom, čo ho matka žiadala o súhlas ako zákonného zástupcu detí, aby mohla ísť natrvalo žiť spolu s maloletými do Francúzska nakoľko je súčasný partner tam dlhodobo pracuje. Matka sa pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom vyjadrila v tom zmysle, že trvá na zvýšení výživného na sumu 400,-Eur na obe deti. Uviedla, že netrvá už na zverení detí do jej osobnej starostlivosti nakoľko nevedela, že to nie je potrebné opätovne uvádzať v návrhu, rovnako sa matka vyjadrila, že už nežiada súd o zrušenie práva otca deti zastupovať a spravovať ich majetok. Ohľadom styku otca s maloletými deťmi uviedla, že tento aktuálne neprebíha a otec aktuálne s deťmi ani nekomunikuje a nekontaktuje ich. Naposledy sa otec s deťmi stretol pri zápise maloletej A. do prvého ročníka, kedy tam otec urobil cirkus a to tak, že ho musela upokojovať zástupkyňa školy. Pomoc Referátu poradensko-psychologických služieb úradu do budúcnosti obaja rodičia vylúčili. Úrad vykonal aj rozhovor s maloletými deťmi a v zmysle zachovania ich participačných práv, kedy obe deti uviedli, že majú rady aj tatika aj mamku. Tatika často nevidia, ale obe sa vyjadrili, že by chceli sa s ním stretávať častejšie ako je tomu teraz. Naposledy ho videli na jeho svadbe. Maloletá A. uviedla, že keď sú s otcom, tak sa stretnutie realizuje iba vonku. Niekedy ich zoberie aj na výlet ako aj naposledy s ním boli v Tatrlandii. Maloletá uviedla, že pozná aj otcovu súčasnú manželku, ktoré na nich dobrá – nekričí. Ďalej uviedla, že keď bývali ešte spolu ako rodina, rodičia sa hádali, teraz sa až tak nehádajú. Ak by si mohla niečo priať tak by to bolo to, aby sa rodičia už nehádali. Maloletá A. uviedla, že si myslí, že momentálne má ona lepší vzťah s tatikom. Dodala, že jej chýba, chcela by ho vidieť častejšie, kupuje aj darčeky a kúpili darček aj teraz, keď mala narodeniny, ale už si nepamätá, čo to bolo. Úrad vykonal sociálne šetrenie v byte oboch rodičov s výsledným zistením, že matka aj otec majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o deti. Matka býva v trojizbovom byte spolu s deťmi a jej súčasným partnerom, kde majú deti samostatnú izbu zariadenú štandardným nábytkom vhodným pre štúdium a relax. Otec býva so svojou manželkou a jej dvoma deťmi v trojizbovom byte, kde sú dve samostatné izby, v ktorých toho času spia deti manželky, v rámci izby, v ktorej spí dcéra jej ešte jedno samostatné lôžko a zároveň vytvorený dostatočný priestor

pre oddych a štúdium. Oba byty sú vybavené potrebným nábytkom a hygiena domácnosti je na dobrej úrovni.

7. Na prvom informatívnom stretnutí účastníkov konania dňa 14.08.2023 na Mestskom súde v Košiciach okrem toho, že rodičia upresnili svoje majetkové pomery teda príjmy a výdavky jednak svoje ako aj na maloleté deti, otec uviedol, že chce predať pozemok v záhradkárskej oblasti, čím si vyplatí exekúcie a dlhy a zamestná sa, bude môcť prispievať na výživu maloletých detí. Momentálne býva v byte s manželkou a jej deťmi Nikita Umrichiv-18 rokov a N. J. XX Q. a manželka zabezpečuje finančne rodinu. Uviedol, že si chce zrušiť živnosť a zamestnať sa ako elektrikár. Ďalej uviedol, že má zdravotné problémy, nevie byť bez liekov na alergiu, na J. ho čaká operácia nohy, ciev, ktorá stojí cca 1000,-Eur + nejaké poplatky asi 200,-Eur, má problémy s rukou so zápästím, mal v mladosti zlomené zápästie a stlačené 3 stavce v chrbtici. Matka uviedla, že otec má dlh na zdravotnom poistení cca od roku 2009. Matka býva v spoločnej domácnosti s deťmi a svojou matkou, ktorá je starobná dôchodkyňa. Uviedla, že najnižšiu možnú sumu, ktorú by si vedela predstaviť na výživu detí je 400,-Eur na obe deti .

8. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 24.11.2023, ktorého sa zúčastnili všetci predvolení účastníci konania, teda matka ako navrhovateľka, otec maloletých detí aj kolízny opatrovník. Otec na tomto pojednávaní súdu predložil potvrdenie zo dňa 20.11.2023 o pozastavení prevádzkovania živnosti a to od 21.11.2023 do 21.11.2026. Ďalej dohodu o vykonaní práce zo dňa 21.11.2023 uzatvorenú medzi zamestnávateľom I. B. C.. so sídlom R. XX E. a ním ako zamestnancom, kedy uzavreli dohodu o vykonaní práce na čas určitý do 31.12.2023 s predmetom práce pomocník na stavbách podľa potrieb na pracoviskách firmy, práca sa bude vykonávať každý pondelok od 12:00 do 13:00 hod. Za riadne vykonanú a odovzdanú prácu zodpovedajúcu dohodnutým podmienkam vyplatí zamestnávateľ zamestnancovi odmenu 4,50 Eur. Mzda sa vypláca v hotovosti k poslednému dňu nasledujúceho mesiaca. Zároveň súdu predložil aj listinný dôkaz zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne označený ako „Saldo detailné za obdobie od 01.09.2005 do 10.11.2023“ preukazujúci dlh v tejto poisťovni na poisťnom vo výške 7.241,24 Eur.

9. Matka vo svojej účastníckej výpovedi v podstatnom zotrvala na svojich písomných vyjadreniach, uviedla, že už aj mladšia dcéra je školopovinná, je prváčka a staršia dcéra je v 5. ročníku, ona pracuje v K. ako osobný bankár Senior, jej priemerná mesačná mzda je F. X.XXX,XX A. aj s daňovým bonusom. Výdavky na maloleté deti sa od poslednej úpravy výšky výživného zmenili konkrétne sa zvýšili. Upresnila svoje aktuálne výdavky nakoľko od novembra 2023 žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom a so svojimi dcérami. Za prenájom uviedla, že uhrádzajú 680,-Eur mesačne, ďalej je to položka strava okolo 300 až 400,-Eur mesačne, potreby do domácnosti, nejaké čistiace prostriedky, bežné hygienické veci do domácnosti a podobne. V čase tohto pojednávania uviedla, že jej partner nemá príjem, ale prácu si hľadá. Minulý rok v septembri nastúpil do práce a prepustili ho v apríli 2023. Hľadá si prácu aj v zahraničí aj na Slovensku, popritom doučuje jazyky a žije z úspor. Ohľadne zdravotného stavu maloletých detí uviedla, že deti sú zdravé, prekonávajú iba bežné detské choroby, nevyžadujú žiadnu špeciálnu starostlivosť a zvýšené výdavky na lieky a zdravotné pomôcky. Ďalej uvádza, že uhrádza úver vo výške 407,-Eur mesačne, je to úver na auto a na bývanie, ktorý bol priebežne refinancovaný na dohodnutú čiastku. Prácu vykonáva v L., kam cestuje takmer každý deň, ale snaží sa pracovať aj z domu, aby znížila náklady na pohonné hmoty. Na otázku ako dochádza k stretávaniu sa otca s maloletými deťmi matka uviedla, že deti sa s otcom nestretávajú a to preto, že on ich nekontaktuje, nezaujíma sa o nich. Na otázku súdu, či otec má možnosť ich kontaktovať a oni otca, či majú na neho kontakt uviedla, že áno, ale ona má za to, že on ako otec je jeho povinnosťou sa o deti zaujímať a kontaktovať ich a nenechávať to na deti. Deti jej údajne povedali, že stretnúť sa s otcom nechcú, nechcú mu zavolať. Povedala, že by im nezakazovala kontaktovanie alebo stretávanie sa s otcom, uviedla, že deti sa takto vyjadrili samotné. Opakovanie uviedla, že otec má na nich kontakt takže ich mohol kedykoľvek kontaktovať a dohodnúť sa na stretnutiach. Ďalej tiež uviedla, že otec má neustále dlh na výživnom v danom čase to bolo vyše 1.000,-Eur.

10. Otec vo svojej účastníckej výpovedi v podstatnom zotrval na tom, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach aktuálne platiť vyššie výživné tak ako to požaduje matka. Od 21.11.2023 sa zamestnal avšak len na dohodu, nedostal riadnu pracovnú zmluvu, možno od januára sa to zmení a bude pracovať tú istú prácu na 2 hodiny denne a ukáže, že vôbec vie pracovať a bude schopný platiť vyššie výživné. Momentálne nemá žiadnu prácu, musel pozastaviť aj živnosť, pretože má dlh na zdravotnom poistení vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni vyše 7.000,-Eur. Bol sa tam pýtať ohľadom možnosti splátkového

kalendára. Živnosť vykonával od roku 2018 a to na odporúčenie jeho kamaráta. Pri výkone tejto živnosti vznikol dlh na zdravotnom poistení. Počas výkonu živnosti mal asi trikrát zákazku, ktorá bola normálne vyplatená, z toho dával peniaze aj bývalej manželke a mal ďalšie asi dve práce na živnosť, ktoré mu neboli do dnešného dňa vyplatené, pretože sa neurobili nejaké podklady. Na otázku, prečo živnosť ukončil až k uvedenému dátumu uviedol, že mu to tak to poradili v zdravotnej poisťovni až teraz, keď sa tam bol pýtať; predtým mu to nikto neodporučil. Uviedol, že žil aj na ulici ako bezdomovec a to v čase, keď ho opustila manželka, odišiel z práce, nemal kam ísť, nemal finančné prostriedky na bývanie, takže ostal na ulici. Ohľadom svojho zdravotného stavu uviedol, že aktuálne potrebuje operáciu ciev na pravej nohe, pretože sa mu cievy upchávajú, okrem toho má vážne problémy s chrbticou, ktoré problémy s chrbticou má už od roku 2006, 2007. Listinné dôkazy o tom nepredložil nakoľko ich nemá, pretože bol vtedy na ulici. Na tomto pojednávaní súdu predložil potvrdenie o tomto zdravotnom probléme s cievami napísané ručne v ukrajinskom jazyku s tým, že ručne písaný text v cudzom jazyku mu nikto nechcel preložiť. Z uvedeného dôvodu súd nevedel posúdiť obsah tohto listinného dôkazu. A zároveň uviedol, že predtým pracoval aj v S. 8 mesiacov ako skladník, ale vrátil sa do E., pretože ho o to žiadala staršia dcéra. Trvalý pracovný pomer nikdy nemal, pretože nájsť si prácu bolo ťažké, nikto ho nechcel zamestnať. Zároveň uviedol, že má tiež skúsenosť, že ho nechcú zamestnať z toho dôvodu, že má exekúcie. Na otázku súdu, akým spôsobom si hľadá prácu a možnosť zamestnať sa uviedol, že o tom, že sa môže zaradiť do evidencie záujemcov o zamestnanie, požiadať o rekvalifikáciu alebo využiť svoje vedomosti a schopnosti v kreslení ako učiteľ na základnej umeleckej škole uviedol, že to ho nenapadlo. Opätovne poukázal na to, že má síce dlh na výživnom, o ktorom má vedomosť avšak niekoľko mesiacov mu nie je umožnené stretávať sa s deťmi. Ukončil stredoškolské vzdelanie v odbore mechanik strojných zariadení s maturitou čiže elektrikár. Na otázku súdu, či si hľadal prácu v tomto odbore uviedol, že nie nakoľko mu prepadli papiere a na ich obnovenie sú potrebné peniaze, ktoré nemá.

11. Na pojednávaní dňa 16.02.2024 matka uviedla, že výživné otec platí v súdom určenej výške, k stretávaniu otca s deťmi nedochádza, deti nekontaktoval, nestretol sa s nimi, ale stalo sa, že so staršou dcérou si niečo písali, ale len krátko, stalo sa, že dvakrát krátko prezvonil a to je všetko, nevie, čo si má o tom myslieť. Výdavky na obe maloleté deti sú v zásade rovnaké ako uviedla na poslednom pojednávaní.

12. Na pojednávaní dňa 16.02.2024 otec predložil súdu lekársku správu ohľadom jeho zdravotného stavu, jedná sa o lekársku správu z ukrajinskej nemocnice v P., kde bol prijatý 01.01.2024 na operáciu kľúčových žíl na pravej dolnej končatiny s tým, že bol prepustený z hospitalizácie dňa 02.01.2024 a bolo mu odporúčané ďalej byť sledovaný u chirurga ambulantne, obmedziť by mal fyzickú aktivitu na 30 až 40 dní, mal by používať kompresné pančuchy, boli mu predpísané lieky Detralex a denné obvazy. Zároveň predložil lekárske potvrdenie od ortopéda I. I. T. zo dňa 12.02.2024, kde ako záverečná diagnóza ohľadom jeho problému s chrbticou bola uvedená chronický polytopný VAS s tým, že nemá dvíhať dlhodobo ťažké bremená, vhodné pravidelné cvičenie prípadne aj rehabilitačné procedúry, suché teplo, elektrický vankúš, gélový vankúš 3 až 5 krát denne 20 min., nekúpať sa.

13. K uvedenej diagnóze matka uviedla, že by chcela vedieť, aké následky otec má po tejto operácii a ako to ovplyvňuje jeho život a prácu. Uviedla, že už pred 15 rokmi, keď boli spolu, mal problémy s chrbticou, avšak otec tieto problémy dnes nijakým spôsobom nezdokladoval, ani to, že ich má už dlhodobo, niekoľko rokov.

14. Otec ďalej uviedol, že po tejto operácii je stav taký, že ho stále bolí spodná časť nohy, komunikuje s lekárom v P. D. J., k lekárovi na Slovensku ísť nemôže, pretože nemá zaplatené zdravotné poistenie. Konzultujú to teda len na diaľku. Všade si musí všetko platiť sám ako samoplatca a všetko je drahé. Za operáciu zaplatil 1.200,-Eur s tým, že mu tieto peniaze poskytla jeho manželka. Čo sa týka chrbtice uviedol, že začalo sa to pred 15 rokmi, nie je mladý, starne, podľa röntgenov je stav taký, že liečiť sa to už nedá, mal by chodiť na rehabilitácie, avšak musí si dať do poriadku najprv zdravotnú poisťovňu, problémy s chrbticou sú už takého charakteru, že mu robia komplikácie aj počas bežného dňa. Uviedol, že do budúcnosti by si chcel riešiť čiastočný invalidný dôchodok kvôli zdravotným problémom, ktoré má. Na otázku súdu ako riešil situáciu v zdravotnej poisťovni od posledného pojednávania uviedol, že nijako, pretože nato nemá peniaze, aby to dlh vyrovnal.

15. Na tomto pojednávaní otec súdu oznámil, že netrvá na návrhu na zníženie výživného na maloleté deti, že ho berie späť a konanie o tomto návrhu navrhuje zastaviť.

16. Dňa 31.01.2024 bola súdu doručené odpoveď Všeobecnej zdravotnej poisťovne, kde bola predložená detailné Saldo dlhu na zdravotnom poistení za obdobie od 01.09.2005 do 31.01.2024 z toho vyplýva, že dlh otca na zdravotnom poistení aktuálne 6.208,40 Eur s tým, že platiteľ počas celej doby poistenia vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni nepožiadala o uzatvorenie splátkového kalendára na dlžné poistné.

17. V liste zo dňa 09.02.2024 na základe žiadosti súdu Všeobecná zdravotná poisťovňa súdu oznámila, že v období od 01.01.2010 eviduje v účte poistenca z verejného zdravotného poistenia hradenú poskytnutú zdravotnú starostlivosť vykázanú poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v špecializovanom odbore Rádiológia, úrazová chirurgia, ortopédia, maxilofaciálna chirurgia, stomatológia, vnútorné lekárstvo, medicína drogových závislostí, chirurgia, Urológia, oftalmológia, plastická chirurgia, všeobecné lekárstvo a dermatovenerológia.

18. Z listu zamestnávateľa otca I. B. C. zo dňa 12.02.2024 súd zistil, že v tejto firme pracuje na dohodu o pracovnej činnosti od 21.11.2023, jeho hrubá mzda bola v novembri 80,-Eur a v decembri 190,-Eur, že zrážky neevidujú žiadne, čistý príjem bol v novembri 69,28 Eur a v decembri 158,33 Eur. Práceschopný nebol. Otec pracuje ako pomocný stavebný robotník, pracovná doba je pohyblivá podľa potreby, nie je možné ho zamestnať na trvalý pracovný pomer, mzda sa vypláca v hotovosti. Z výpisu z účtu v K. B. za obdobie od 01.01.2023 do 31.12.2023 súd zistil, že otec má na tomto účte zostatok mínus 98,13 Eur.

19. Zo mzdových listov od zamestnávateľa matky K., F. mal súd za preukázané, že jej príjem za obdobie od 01.01.2022 31.12.2022 v priemere mesačne v čistom 1.317,-Eur s daňovým bonusom a od 01.01.2023 do októbra 2023 v priemere v čistom 1.786,-Eur aj s daňovým bonusom.

20. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 21P/161/2018 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 11.09.2019 súd rozviedol manželstvo účastníkov konania, na čas po rozvoďte schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia majú právo zastupovať a spravovať majetok maloletých detí, styk otca s maloletými bol upravený tak, že sa s nimi môže stretávať každý párný týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 09:00 hod. do 11:00 hod. a od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 09:00 hod. do 11:00 hod. a od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni v roku od 16:00 hod. do 18:00 hod. v utorok a vo štvrtok, otec bol zaviazaný platiť výživné na maloletú A. vo výške 80,-Eur mesačne a na maloletú A. XX,-XXX mesačne, matke bola uložená povinnosť otca písomne informovať raz mesačne o zdravotnom stave detí, ich školských výsledkoch a mimoškolských aktivitách, podávať informácie o podstatných aktuálnych mimoriadnych okolnostiach týkajúcich sa detí.

21. Z registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 05.09.2023 súd zistil, že otec má 4 záznamy, naposledy z Mestského súdu Košice, v konaní 10T/20/2023 vydaný trestný rozkaz dňa 10.05.2023 pre prečin zanedbania povinnej výživy § 207 ods. 1 Trestného zákona, podmienené odsúdenie na 6 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov do 28.07.2024.

22. Zo správy Sociálnej poisťovne, Ústredie zo dňa 31.10.2023 mal súd za preukázané, že otec sa nenachádza v evidencii poberateľov dôchodkových dávok.

23. Z daňového priznania za rok 2022 zo živnostenskej činnosti otca súd zistil, že základ dane vykázal 1.960,-Eur (príjmy 4.900,- a výdavky 2.940,-).

24. Na základe uvedeného skutočného stavu súd právne posúdil vec nasledovne:

25. Podľa ust. § 62 zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len ZOR)

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa ust. § 63 ZOR

(1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

(2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

31. Podľa ust. § 75 ZOR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

32. Podľa ust. § 78 ods. 1 a 3 ZOR o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

33. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z. z. (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

35. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný iba čiastočne. Naposledy došlo k úprave výšky výživného zo strany otca na maloleté deti v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 21P/161/2018 dňa 11.09.2019, kedy sa rodičia dohodli na výške výživného na maloletú A. sumou 80,-Eur mesačne a na maloletú A. sumou 50,-Eur mesačne.

36. Keďže sa jedná o návrh na zvýšenie výživného, ktoré už bolo súdom určené, vychádzal súd zo skutočnosti ako sa od poslednej úpravy výživného zmenili pomery tak na strane oprávneného, teda maloletých detí ako aj na strane oboch rodičov. Súd konštatuje, že u všetkých odvtedy nastala podstatná zmena pomerov. Túto zmenu pomerov súd považoval za trvalú, nielen prechodnú a zásadnú v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. Súd preto porovnal pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného a použil pritom zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

37. V čase vydania rozhodnutia mala maloletá A. 6,5 roka, začala navštevovať 1. ročník ZŠ a maloletá A. mala len 1,5 roka. V čase, keď podávala matka návrh na rozvod, poberala rodičovský príspevok 220,70 Eur, prídavky na dve deti vo výške 2x 24,34 Eur a daňový bonus. Od augusta 2018 pracovala v K., F. s príjmom 830,-Eur, v rozsahu 8 hodín denne.

38. Otec v tom čase pracoval v U. F. ako usporiadateľ na dohodu s príjmom 70,-Eur. Živnosť v tom čase nemal pozastavenú, ale nemal žiadny príjem. Príjem si zabezpečoval aj formou občasných brigád. V tom čase uvádzal, že bude riešiť svoju bytovú otázku a že má výhodnú pracovnú ponuku, ktorá je v štádiu riešenia.

39. Aktuálne je maloletá A. žiačkou 5. ročníka ZŠ a maloletá A. je od septembra 2023 žiačkou 1. ročníka základnej školy. Zdravotný stav oboch detí je dobrý, neliečia sa na žiadne choroby, s ktorými by boli zvýšené náklady na liečbu. Matka stále pracuje v K., jej príjem sa zvýšil, otec stále pracuje na dohodu, má pozastavenú živnosť.

40. Samotnou skutočnosťou odôvodňujúcou zvýšenie výživného je už len dĺžka uplynulého času od poslednej úpravy výšky výživného. Nie je možné opomenúť to, že deti vtedy boli mladšie a nástupom na povinnú školskú dochádzku sa pomery zmenili. Je len logické a nevyvrátiteľné, že maloleté deti majú úplne iné potreby ako keď súd určoval výživné naposledy, kedy mali 6,5 roka a 1,5 roka a aj náklady na všetky ich výdavky sú podstatne vyššie, ktoré zďaleka neodzrkadľujú sumu 130,-Eur, ktorú otec maloletým deťom platí ako výživné už takmer 5 rokov.

41. Nakoľko toto konanie je konaním vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, súd koná a rozhoduje v najlepšom záujme maloletého dieťaťa s prihliadnutím vždy na konkrétne individuálne potreby a podmienky toho ktorého dieťaťa a jeho rodičov.

42. Preto súd v danom prípade pri posudzovaní príjmu otca aplikoval princíp potenciality príjmu. Pri určovaní výživného súd vychádzal zo zásad uvedených v § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých okrem iného vyplýva, že pri rozhodovaní o rozsahu výživného je potrebné zistiť najmä to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a pokiaľ životná situácia rodiča predstavuje vyšší životný štandard, možno spravodlivo očakávať, že rovnaký štandard umožní svojmu dieťaťu a to formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, rodičia ktorého nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení nepochybne tiež vyplýva, že okrem odôvodnených potrieb oprávnenej osoby sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov. Pri každom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného voči mal. dieťaťu je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnúť na celkové majetkové pomery a takzvanú potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam.

43. Pri určení výšky výživného zo strany otca súd vychádzal tiež z informácií bežne dostupných na webových stránkach a to vychádzal z priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR zverejnenej Štatistickým úradom SR. Súd preto vychádza z toho, že otec je schopný a je v jeho možnostiach zarobiť sumu rovnajúcu sa priemernej mesačnej mzde v národnom hospodárstve SR. Štatistický úrad SR zverejnil na svojej webovej stránke hodnotu tejto sumy. Keďže návrh bol podaný v roku 2023, súd vychádzal zo sumy pre rok 2022, ktorá predstavovala 1.304,-Eur brutto. Výpočtom čistej mesačnej mzdy prostredníctvom webových portálov (platy.sk) za predpokladu, že otec má dve vyživovacie povinnosti, neuplatňuje si daňový bonus, nemá iný príjem, predstavuje čistá mzda 914,-Eur mesačne.

44. Napriek tomu, že na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať a určenie výživného je zo zákona potrebné posudzovať individuálne s ohľadom na okolnosti prípadu, je možné ako pomocné kritérium, vzhľadom na podobnosť právneho prostredia pri určovaní jeho výšky, zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe

soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa vo veku 6-9 rokov zodpovedá 13 – 15 % čistého príjmu povinného rodiča a vekovej kategórii od 10-15 rokov zodpovedá 15 – 17 %. Je stanovená spodná a horná hranica, pričom spodná hranica bude využitá najmä v prípadoch, kedy povinný má viac ako jednu vyživovaciu povinnosť, čo je aj tento prípad. Vychádzajúc z uvedeného má súd za to, že spravodlivej výške výživného v prejednávacom prípade zodpovedá suma 120,-Eur na staršiu A. a 100,-Eur na mladšiu A.. V prevyšujúcom rozsahu návrh matky zamietol.

45. Na základe vykonaného dokazovania vo vzťahu k možnostiam a schopnostiam otca súd dospel k záveru, že na jeho terajšiu pasivitu na pracovnom trhu v podstate nie je možné prihliadať ako na okolnosť, ktorá by mu bránila dosahovať vyšší a jeho schopnostiam adekvátny príjem na zabezpečenie výživy na maloleté deti. Vzhľadom na to, že otec aktuálne oficiálne zarába v priemere v čistom 110,-Eur mesačne a v konaní zároveň neboli preukázané, že by existovali skutočnosti, ktoré by otcovi bránili si nájsť výhodnejšie zamestnanie, súd postupoval tak ako je vyššie uvedené.

46. Momentálne práceneschopnosť, mimochodom nijakým spôsobom nezdokladovaná, nakoľko zamestnávateľ otca v podaní zo dňa 12.02.2024 uvádza, že otec nebol na PN, nemôže byť dôvodom na zníženie resp. nezvýšenie výživného na maloleté deti, ktoré nie sú schopné sa sami živiť a sú svojou výživou odkázané na svojich rodičov. Je nielen zákonnou povinnosťou každého rodiča, ale aj morálnou, v prvom rade zabezpečiť potreby detí ako najslabší a najzraniteľnejší článok spoločnosti a až následne uspokojovať svoje potreby.

47. V tomto prípade otec neustále tvrdí, že ak bude mať peniaze, bude platiť vyššie výživné, neustále opakoval, že už sa mu rysujú možnosti práce, od januára na trvalý pracovný pomer, keď bude zdravý, tak bude platiť vyššie výživné, keď nebude mať v zdravotnej poisťovni dlh, bude mať lepšie možnosti. Podobné tvrdenia používal aj v predchádzajúcom konaní pred 5 rokmi.

48. Z výpisu Sociálnej poisťovne o prehľade pracovných pomerov otca mal súd za preukázané, že za obdobie od roku 2012, kedy uzavrel manželstvo doposiaľ, otec vykonával len práce na dohodu aj to krátkodobé, nemal trvalý pracovný pomer s tým, že dňa 24.09.2018 začal vykonávať živnostenskú činnosť, ako predmet podnikania bol zapísaný „Prípravné práce k realizácii stavby“ a „dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov“. Zároveň súd zistil, že otec je vedený aj v zozname exekúcií v exekučnom konaní 279EX/411/18, kde oprávneným je Všeobecná zdravotná poisťovňa a povinným je otec na základe vykonateľného rozhodnutia a výkaz nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia a vo veciach č. 1843349713 zo dňa 18.09.2018. Súd poznamenáva, že znakom a účelom podnikania je dosahovanie zisku, preto ak otec sa rozhodol dlhodobo venovať sa podnikateľskej činnosti, ktorá zisk neprináša, jeho konanie nemôže byť na úkor výživy maloletých. Súd zdôrazňuje, že výživné na maloleté deti má prednosť pre ostatnými výdavkami rodičov a každý z rodičov je povinný upraviť si svoje majetkové pomery tak, aby dokázal túto svoju povinnosť riadne plniť.

49. Hoci súdu predložil potvrdenie o uskutočnenom operačnom zákroku kľčových žíl na pravej dolnej končatine, ktorý sa uskutočnil dňa 01.01.2024 a prepustený bez komplikácií bol nasledujúci deň. Napriek tomu, že tvrdil, že je jeho stav po operácii naďalej zlý, lebo noha ho bolí, nepredložil súdu žiadny relevantný dôkaz s argumentáciou, že nemá na Slovensku lekára, pretože nemá uhradený dlh na zdravotnom poistení, preto každá návšteva lekára ho stojí peniaze, načo on nemá.

50. Túto argumentáciu otec používal mnohokrát počas konania nevedomujúc si, že tento dlh mu nevznikol len nedávno, náhodou, ale je to dlhodobo sa nabaľujúci dlh, ktorý vznikol jedine pričinením sa otca samotného, keď si riadne a včas neplnil svoju odvodovú povinnosť. Túto jeho pasivitu a ľahostajnosť nemožno pričítať na ťarchu jeho maloletých detí a ich právo na výživné. Je nemysliteľné, že otec nevedel, že ako SZČO má aj odvodové povinnosti rovnako ako keby bol riadny zamestnanec.

51. Otec je dlhodobo pasívny, apatický až letargický k svojej vyživovacej povinnosti, v prvom rade upútava pozornosť na seba a svoje problémy a skôr hľadá cestu ako sa niečo nedá (nemôže pracovať lebo má zdravotné problémy – tie však nijako nezdokladoval relevantnými odbornými lekáorskými správami, to že nemôže ísť k lekárovi odôvodňuje tým, že má dlh v zdravotnej poisťovni, nemôže si obnoviť licenciú na výkon elektrikárskych práv, lebo na to nemá peniaze, lekárske správy o dlhodobých

problémoch s chrbticou nemôže predložiť, lebo ich nemá, lebo dlhší čas žil na ulici –nič mu však nebráni si ich od lekára, ktorého v rozhodnom období navštevoval opäť vyžiadať), ako dá. O tom, že sa môže evidovať na úrade práce ako záujemca (nie uchádzač) o prácu alebo požadovať rekvalifikáciu svojich zručností a schopností alebo si hľadať prácu v oblasti, v ktorej si vie aj zarobiť a to v kreslení uviedol, že o tom nemal vedomosť.

52. Otec súdu predložil jednu lekársku správu zo dňa 12.02.2024 od I. I. T., ortopéda s tým, že v závere je konštatovaná diagnóza chronický polytopný VAS, odporučené mobilisatio t.j. uvedenie do pohybu, nedvíhať bremená dlhodobo, vhodné pravidelné cvičenie aj cestou rehabilitačných procedúr, suché teplo. Z obsahu tejto správy možno usúdiť, že otec má bolesti chrbtice avšak z tejto správy nijako nevyplýva záver o nemožnosti vykonávať vhodnú prácu.

53. Z prezentovaného prístupu otca počas pojednávania, jeho argumentácie sa súdu javí, že otec flagrantne zastiera pravú príčinu jeho insolventnosti a to pohodlnosť. Postoj otca k jeho rodičovským právam a povinnostiam sa javí ako nad mieru pohodlný, nič ho nenúti k tomu (ani exekučné konanie, ani trestné konanie), aby mal pravidelný optimálny príjem ako dospelý muž v produktívnom veku, ktorý má minimálne 20 ročné pracovné skúsenosti a mal by mať aj pracovné návyky, aby si zabezpečil riadnu životnú úroveň nielen sebe, ale najmä svojim dvom maloletým deťom.

54. Súd dáva otcovi na vedomie, že jeho vyživovacia povinnosť zanikne jedine jediným spôsobom a to keď budú deti schopné sami sa živiť, teda doštudujú školu umožňujúcu im pracovné uplatnenie. Žiadna iná okolnosť na jeho strane ho nezbaví jeho vyživovacej povinnosti aj keď bude do budúca odkazovať na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, o zlepšenie ktorej sa vlastnými silami nepričiňuje, aj aktuálne žije v manželstva so ženou ukrajinskej príslušnosti, z čoho mu plynú isté finančné výhody ako to, že neuhrádza náklady spojené s bývaním a manželka mu finančne pomáha napr. zabezpečením a uhradením operácie.

32. Zároveň súd poukazuje na to, že matka si musí uvedomiť, že aj ona má rovnakú zákonnú vyživovaciu povinnosť ako otec. Samozrejme, na rozdiel od otca si ju každodenne plní a to aj formou výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti. Podstatné však je, že nemôže žiadať to, aby súd určil otcovi takú sumu výživného, ktorá by pokryla všetky ich výdavky.

33. Matka je zároveň poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 120,-Eur mesačne spolu na obe deti a daňového bonusu vo výške 280,-Eur mesačne spolu na obe deti. Mesačne má takto zo strany štátu k dispozícii sumu 200,-Eur určenú na výživu a výchovu jedného dieťaťa. Táto suma poskytovaná štátom v žiadnom prípade nenahrádza vyživovaciu povinnosť otca, faktom však je, že matka touto sumou mesačne disponuje a jediným účelom použitia tejto sumy je výživa maloletých detí. Daňový bonus je daňová úľava pre daňovníka na vyživované dieťa, s ktorým žije v domácnosti. Ide o sumu, ktorú je možné si odpočítať priamo z dane, čo zvyšuje plat zamestnanca. Nárok na daňový bonus vzniká daňovníkovi, ktorý splní podmienky ustanovené zákonom. Uplatnenie nároku na daňový bonus zvyšuje čistú mzdu zamestnanca alebo zníži daň z príjmov u zamestnanca v ročnom zúčtovaní dane alebo v podanom daňovom priznaní k dani z príjmov. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. S výživným určeným súdom má súd za to, že vie dostatočne pokryť výdavky maloletých detí.

34. Čo sa týka matkou uvedených krúžkov, resp. mimoškolských aktivít dieťaťa, súd nepopiera právo maloletých detí na všestranný rozvoj aj v čase mimoškolských aktivít, ich vykonávaním avšak je potrebné zo strany rodičov dôsledne zvažovať, čo a do akej miery si ako rodičia s určitým príjmom a konkrétnymi výdavkami môžu dovoliť po finančnej stránke a nemožno očakávať, že všetky náklady nielen na nevyhnutné potreby dieťaťa ako je strava, bývanie, odievanie, obuv, ale aj niekoľko rôznych krúžkov bude znášať ten z rodičov, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti. Cieľom určenia výživného nie je druhého rodiča penalizovať, výška výživného nemá byť pre rodiča likvidačná položka, ale má byť primeraná jeho možnostiam, schopnostiam a zárobkovým pomerom s prihliadnutím na to, že je to prioritná povinnosť rodiča. Do budúca je potrebné veľmi dôsledne zvážiť, aké krúžky a mimoškolské aktivity bude dieťa absolvovať aj s prihliadnutím na výšku ceny za tieto krúžky.

35. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku,

ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, príp. vedie až k strate jeho príjmu, a tým aj k strate možností platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Potentialita príjmov znamená v reálnom použití v súlade s právnou normou situáciu, keď povinný nevyvíja dostatočnú aktivitu k tomu, aby svoje maloleté dieťa zabezpečil, aby maloleté dieťa malo uspokojené základné potreby, ktoré súvisia s jeho výživou a aj potreby, ktoré nie sú základné, ktoré sú nad rámec, ale súvisia s uspokojovaním možností, ktoré prináležia veku a potrebám maloletého dieťaťa. Potentialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období.

36. Súd záverom uvádza, že pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal z odôvodnených potrieb detí a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na ich výžive. Povinnosť rodiča postarať sa o výživu svojho dieťaťa považoval za prvoradú, pričom iné výdavky možno zvažovať až následne. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, oblečenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Súd prihliadol i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Odôvodnené potreby maloletých detí prezentované v priebehu konania nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, pričom výživné 120,-Eur na staršiu dcéru a 100,-Eur na mladšiu dcéru mesačne pokrýva nielen nevyhnutné životné potreby maloletých, ale aj ďalšie potreby prospešné pre ich rast, vývin, školskú dochádzku, záujmovú činnosť a pod. S prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov, ich príjmy (potenciálne), osobnú starostlivosť matky o maloleté deti a neexistenciu ďalšej vyživovacej povinnosti rodičov považuje určené výživné za primerané. Súd vzal do úvahy aj vývoj životných nákladov, ktorý sa ale vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu ako vysoká inflácia, nárast cien potravín, služieb, energií, dotýka každého.

37. V prevyšujúcej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

38. Súd zastavil konanie o návrhu otca na zníženie výživného v súlade s ust. § 29 CMP na základe jeho dispozitívneho úkonu.

39. Počiatok vyživovacej povinnosti určil súd od 20.01.2023, teda od podania návrhu. Súd vzal do úvahy aj vývoj životných nákladov, ktorý sa ale vzhľadom na aktuálnu geopolitickú situáciu ako vysoká inflácia, nárast cien potravín, služieb, energií, dotýka každého.

40. Nakoľko matka v návrhu žiadala priznať výživné odo dňa podania tohto návrhu, súd rozhodol aj o tom, že otec je povinný zaplatiť dlžné výživné na maloletú A. vo výške v celkovej výške 535,48 Eur za obdobie od 20.01.2023 do 29.02.2024 v mesačných splátkach po 60,-Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, s čím matka vyjadrila súhlas a na maloletú A. vo výške v celkovej výške 669,35 Eur zaplatiť za obdobie od 20.01.2023 do 29.02.2024 v mesačných splátkach po 60,-Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

41. Súd priznal dlžné výživné za obdobie od podania návrhu na začatie konania. Na dlžné výživné súd nezapočítal žiadnu sumu. Výška výživného bola vypočítaná nasledovne: keďže súd zvýšil výživné na maloletú A. zo sumy 80,-Eur na sumu 120,-Eur teda o 40,-Eur, otcovi vznikol dlh za mesiac január 2023 alikvotne ($40 : 31 \text{ dní} = 1,29 \text{ Eur} \times 12 \text{ dní} = 15,48 \text{ Eur}$), a za 13 mesiacov = 520,-Eur, spolu 535,48 Eur; keďže súd zvýšil výživné na maloletú A. zo sumy 50,-Eur na sumu 100,-Eur teda o 50,-Eur, otcovi vznikol

dĺh za mesiac január 2023 alikvotne (50 : 31 dní = 1,61 Eur x 12 dní = 19,32 Eur), a za 13 mesiacov = 650,-Eur, spolu 669,32 Eur.

42. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP.

43. Podľa ust. § 368 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať ten z účastníkov konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Otec a kolízny opatrovník právo podať odvolanie nemajú, nakoľko sa ho účinne vzdali po vyhlásení rozsudku.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa ust. § 44 CMP, Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.